

Proiect de Lege privind stimularea investitorilor individuali – business angels

Art. 1. (1) Prezenta lege reglementează condițiile în care persoanele fizice, pentru a beneficia de facilități fiscale în condițiile legii, pot dobândi părți sociale și acorda împrumuturi societăților cu răspundere limitată, denumite în continuare SRL, care au o vechime de cel mult trei ani de la înființare.

(2) Pentru a beneficia de facilitățile prevăzute de prezenta lege, SRL împrumutat nu trebuie să aibă datori către buget pe întreaga perioadă de acordare a acestora.

Art. 2 În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) Investitorul individual -business angel reprezintă investitorul privat, persoană fizică, care sprijină ideile noi în afaceri și dorește să participe la transpunerea lor în practică încă din stadiul incipient prin suport financiar și managerial;
- b) Cesionar este investitorul individual -business angel, astfel cum este definit la lit. a) care dobândește parte din capitalul social al SRL, printr-un contract de cesiune, cu respectarea dispozițiilor art. 4, devenind asociat;
- c) Cedent reprezintă asociatul persoană fizică care transmite, printr-un contract de cesiune, parte din capitalul social al SRL către cesionar.

Art. 3. (1) Cesiunea aportului de capital social este posibilă în condițiile art. 87 din Legii nr. 31/1991

(2) Transmiterea părților sociale între cedent și cesionarul din afara societății se realizează în condițiile prevăzute de art. 202 alin. (2) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4 (1) Investitorul individual - business angel are dreptul de a beneficia de facilitățile acordate de prezenta lege, în cazul acordării de împrumuturi bănești către SRL al cărei asociat a devenit.

(2) Cesionarul, pentru a beneficia de facilitățile prevăzute de lege, nu trebuie să dețină mai mult de 49% din părțile sociale ale SRL în cauză.

Art. 5. (1) Contractul de împrumut, dintre investitorul individual-business angel și SRL, se semnează la aceeași dată cu contractul de cesiune, urmând să intre în vigoare la data înscrierii în Registrul Comerțului a noului asociat.

(2) În Registrul Comerțului se va face mențiune despre statutul de investitor individual al cesionarului, pe baza contractului de împrumut care va fi atașat la cererea pentru înscriere a noului asociat.

Art.6 Împrumutul acordat de cesionar- investitor individual societății în cauză, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) este consemnat într-un înscris autentic;
- b) este acordat fără dobândă;
- c) are valoarea de cel puțin 5.000 de euro, echivalent lei la cursul Băncii Naționale a României din ziua acordării împrumutului;
- d) este acordat pe o perioadă minimă de 3 ani;

e) este înregistrat în contabilitatea SRL conform legii.

Art. 7. (1) Veniturile sub formă de dividende obținute de persoana fizică cesionară, pentru părțile sociale dobândite în condițiile art. 4 sunt scutite de impozit pentru o perioadă de 5 ani.

2) Diferența pozitivă între prețul de vânzare și prețul de cumpărare rezultată din transferul dreptului de proprietate asupra părților sociale obținute de cesionarul-investitor individual este scutită de impozit dacă transferul are loc după trecerea unui termen de 3 ani de la dobândire.

3) Dreptul de a beneficia de facilitățile prevăzute la alin. 1 și alin. 2 este netransmisibil.

(4) În situația în care există mai mulți asociați investitori individuali, facilitățile prevăzute de prezenta lege nu se acordă pentru mai mult de 49% din părțile sociale ale SRL în cauză, chiar dacă asociații se încadrează în categoria investitorului individual-business angel.

(5) Ordinea în care investitorii individuali-business angels beneficiază de facilitățile acordate de prezenta lege, în situația prevăzută la alin. 4, este stabilită de data înscrierii în Registrul Comerțului a noilor asociați până la atingerea pragului de 49% din părțile sociale.

Art. 8. (1) Cesionarul, persoană fizică, nu are dreptul de a înstrăina părțile sociale dobândite în condițiile art. 2, o perioadă de 3 ani de la data acordării împrumutului, pentru a beneficia de facilitățile fiscale conform art. 7.

(2) Dacă cesionarul înstrăinează părțile sociale înainte de expirarea termenului de 3 ani de la data acordării împrumutului, este obligat la plata retroactivă a impozitului pe dividende datorat conform Legii nr. 571/2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare, la care se adaugă penalitățile de întârziere și la plata impozitului pentru diferența pozitivă între prețul de vânzare și prețul de cumpărare rezultat din înstrăinarea părților sociale.

Art. 9. (1) Pentru a beneficia de facilitățile prevăzute de prezenta lege, Statutul SRL se va modifica, înainte de acordarea împrumutului de către investitorul individual - business angel, , după cum urmează:

- a) participarea la profit a asociaților va deveni proporțională cu procentul părților sociale deținut de fiecare asociat;
- b) deciziile privind planul anual de afaceri, investiții în active cu o valoare superioară a 10% din cifra de afaceri a societății în anul anterior, renunțarea la împărțirea profitului se vor lua doar cu acordul tuturor asociaților;

(2) Dispozițiile din Statutul SRL menționate la alin. 1 nu vor putea fi modificate în perioada în care se beneficiază de facilitățile prevăzute în prezenta lege.

Art. 10

Ministerul Finanțelor Publice împreună cu Departamentul pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Mediu de Afaceri și Turism vor elabora normele metodologice pentru aplicare prevederilor prezentei legi, care vor fi adoptate prin hotărâre a guvernului, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art.11

Prezenta lege intră în vigoare la 45 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial, Partea I.

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Proiect de Lege privind stimularea investitorilor individuali (business angels)	
Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ	
1. Descrierea situației actuale	Accesul la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) din România este unul dintre cele mai dificile la nivelul UE. Acest fapt, binecunoscut de mult timp, este susținut de marea majoritate a reprezentanților sectorului IMM, dar și de unii factori de decizie din sistemul financiar-bancar. Printre angajamentele asumate de țara noastră în acordurile încheiate cu FMI, Comisia Europeană și Banca Mondială, figurează și obligația guvernului de a lua măsuri care să faciliteze pentru IMM-uri obținerea de finanțare cu costuri cât mai scăzute, în special, în cazul întreprinderilor aflate în stadiu incipient de dezvoltare a afacerii (start-up sau spin-off). Băncile autohtone apreciază că riscul aferent creditării IMM-urilor a continuat să crească și după trecerea perioadei de recesiune economică, după cum atestă și "Sondajul privind creditarea companiilor nefinanciare și a populației" realizat la BNR în luna mai 2014. În general, planurile de afaceri ale IMM-urilor sunt considerate nebancabile, fie din cauza lipsei/insuficienței de garanții, fie a marjelor de venituri, îndeosebi operaționale, considerate insuficiente din perspectiva rambursării împrumuturilor la termenele scadente stabilite de creditori. Într-o anumită măsură unele dintre microîntreprinderi sau întreprinderi mici beneficiază de microfinanțare, în cuantum unitar de până la 30 mii euro, acordată de instituțiile financiare non-bancare (IFN). De asemenea, pe piața financiară locală sunt prezenți un număr de investitori individuali, denumiți generic <i>business angels</i> (investitori "providențiali" sau "îngeri"), care contribuie cu capital propriu (de la cca. 10-50 mii euro până la maximum 200 mii euro), în anumite condiții și prin asumarea unui risc înalt, la finanțarea afacerilor din sectoarele economice care prezintă un potențial sporit de creștere (ca de ex.: IT, tehnologie, internet). În UE există cca. 20-30 mii

	investitori business angels și cca. 350 de rețele și grupuri organizate de astfel de investitori, în timp ce, în România, numărul acestora este estimat la maximum cca. 50 de persoane, români și străini, și 3 rețele informale de business angels. În prezent, toți acești investitori nu beneficiază în țara noastră de nici o facilitate acordată de stat pentru investițiile realizate în întreprinderi nou înființate. Această stare de fapt face ca sume, relativ importante, de capital de risc să nu fie investite în economia națională de către persoanele fizice care le dețin și care au expertiza și dorința necesară pentru realizarea unor investiții de succes. Nu în ultimul rând, merită a fi semnalate și următoarele aspecte: - Raportul final al Comisiei Europene cu privire la evaluarea piețelor și respectiv, a politicilor publice referitoare la business angels în statele membre ale EU nu conține referiri la România (a se vedea "Evaluation of EU Member States' Business Angel Markets and Policies - Final Report", October 2012); - la nivel european funcționează Asociația Europeană a Business Angels (European Business Angel Association – EBAN), în care România nu este reprezentată.
2. Schimbări preconizate	Având în vedere contextul economic actual, relativ favorabil, guvernul dorește evidențierea și punerea la lucru a capitalului de risc, existent în țară și/sau atras din surse externe, care este destinat afacerilor aflate în stadiu timpuriu, cu efect multiplicator în economie. Totodată, mediul privat și-a manifestat, în numeroase ocazii, interesul de a beneficia de un cadru investițional cât mai stimulat. Prezentul proiect legislativ se înscrie în pachetul de măsuri guvernamentale pentru stimularea activității economice din România. Scopul acestui proiect de lege este stimularea fiscală a investitorilor individuali (business angels) în vederea realizării de investiții, în întreprinderi nou înființate din categoria societăților cu răspundere limitată (SRL). Prin adoptarea prezentului act normativ se urmărește: - definirea investitorului individual business angel; - crearea cadrului legal privind acordarea de finanțări noilor întreprinderi de către respectivii investitori, prin cesionarea de părți sociale de către proprietarul/fondatorul afacerii. - stabilirea de facilități fiscale pentru investitorii business angels, în condițiile legii, în scopul de a fi încurajați să sprijine financiar și managerial start-up-urile care le suscită interesul de afaceri. Finanțarea acestor întreprinderi este sub forma de împrumut fără dobândă, în sumă de cel puțin 5.000 euro, acordat pe termen minim de 3 ani.

	Proiectul de lege stabilește, de asemenea, termenii și condițiile în care investitorii business angels pot beneficia de următoarele facilități fiscale pentru finanțările realizate, și anume: - veniturile sub formă de dividende, obținute de persoana fizică cesionară pentru părțile sociale dobândite, sunt scutite de impozit pentru o perioadă de 5 ani; - diferența pozitivă între prețul de vânzare și prețul de cumpărare rezultată din transferul dreptului de proprietate asupra părților sociale obținute de cesionar este scutită de impozit dacă transferul are loc după trecerea unui termen de 3 ani de la dobândire. Înainte de acordarea împrumutului de către investitorii business angels, statutul întreprinderii în cauză se modifică, în sensul că participarea la profit a asociaților este proporțională cu procentul părților sociale deținut de fiecare dintre aceștia și nu se poate renunța la împărțirea profitului decât cu acordul tuturor asociaților.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Pe termen scurt, având în vedere capitalul de risc estimat a fi unul relativ modest sub aspect cantitativ, precum și existența unui număr destul de mic de investitori business angels care funcționează în prezent în România, impactul macroeconomic al prezentului proiect de act normativ va fi scăzut. Cu toate acestea, existența unui cadru legal stimulat în domeniul investițiilor de mare risc este de natura să atragă, în timp, nu numai capitaluri semnificative, ci și un număr mult mai mare de investitori business angels în companii aflate la început de drum, ceea ce va genera, cu certitudine, un impact macroeconomic semnificativ pe termen mediu și lung.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Din discuțiile purtate de factori guvernamentali abilitați cu reprezentanți ai mediului investițional privat s-a evidențiat sprijinul activ al acestora cu privire la adoptarea cât mai urgentă a unui astfel de proiect legislativ. Ca atare, impactul preconizat al acestui proiect de act normativ va fi pozitiv asupra mediului de afaceri autohton. S-a efectuat Testul IMM prin consultări on-line cu reprezentanții IMM-urilor și ai mediului de afaceri, privind proiectul de lege.
3. Impactul social	Prin investițiile ce urmează a fi realizate de investitorii business angels, în condițiile stimulative create de

	prezentul act normativ, se vor crea noi locuri de munca în întreprinderile nou înființate sau aflate în stadiu incipient de dezvoltare, ceea ce va conduce, pe de-o parte, la reducerea șomajului, iar pe de altă parte, la creșterea veniturilor angajaților, întrucât aceste investiții vizează cu precădere sectoare economice cu rate mari de creștere, și în care nivelul de salarizare depășește, uneori cu mult, nivelul actual al salariului anual mediu brut pe economie.
4. Impactul asupra mediului	O serie de investiții din categoria angel investments vor fi orientate și spre așa-numita "economie verde", prin utilizarea de tehnologii "curate" (eco-friendly technologies), ceea ce va genera un important impact pozitiv asupra mediului ambiant pe termen mediu și lung.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

- mii lei -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:	0	(35)	(174)	(957)	(22.578)	(23.744)
(i) impozit pe profit/dividende	0	(35)	(174)	(521)	(1.619)	(2.349)
(ii) impozit pe venit/câștiguri de capital	-	-	-	(436)	(20.959)	(21.395)
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat						

b) bugetele locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu e cazul					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu e cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	conf. Notă					
7. Alte informații	Nu este cazul.					

Secțiunea a 5 –a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	Nu este cazul.	
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Prezentul proiect de act normativ se înscrie în tendința actuala a legislației comunitare în domeniul investițional, și anume aceea de sprijinire mult mai activă a investițiilor de capital propriu (equity investments) în mod special în ceea ce privește afacerile aflate la început de drum (start-ups și spin-offs).	
3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente	Nu este cazul.	
4. Evaluarea conformității:		
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Gradul de conformitate: Comunicarea Comisiei, din 7 decembrie 2011, intitulată "Un plan de acțiune pentru îmbunătățirea accesului IMM-urilor la finanțare" COM (2011) 870 final	Comentarii
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Acordul stand-by de tip preventiv, încheiat de România, în anul 2013, cu Fondul Monetar Internațional, Comisia Europeană și Banca Mondială.	
6. Alte informații	Nu este cazul.	

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi.	Proiectul de lege necesită avizul Consiliului Legislativ.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Nu este cazul.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi	Nu este cazul.

organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	
2. Alte informații	Nu este cazul.

Având în vedere cele menționate mai sus, a fost întocmit prezentul proiect de Lege privind stimularea investițiilor individuali (business angels), pe care îl supunem spre aprobare.

MINISTRUL ECONOMIEI

MINISTRUL DELEGAT PENTRU
ÎNTRERINDERILE MICI ȘI MIJLOCII,
MEDIUL DE AFACERI ȘI TURISIM

Constantin NIȚĂ

Florin Nicolae JIANU

AVIZĂM FAVORABIL:

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Ioana - Maria PETRESCU

Robert - Marius CAZANCIUC

MINISTRUL DELEGAT PENTRU BUGET

Liviu VOINEA